Ч. 183 (977). Львів, середа 14. серпня 1918. Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3.)

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Чого домагають ся від властий польські поміщики?

Із Заліщик пишуть:

На днях був у тутейшій Експозитурі відбудови президент п. Гербст. Явились у него ріжні депутації, а між иншими — українська під проводом філіяльної Ради „Сільського Господаря“ і польська, у якій взяли участь усі поміщики і посесори з повіта. Склалось так, що обі депутації рівночасно були у президента. Перші промовляли поміщики. Наша присутність дуже була їм не на руку. Говорили та не договорювали, бо вязались нами — а ми богато дечого довідались та мали нагоду пізнати їхні „скромні“ домаганя — та довідатись, хто то настроює власти проти нашого селянства.

Селян наших представляли яко большевиків — нарікали на „большевицьку агітацю“ та на то, що ц. к. власти, себто староство і жандармерія надто лагідно з хлопом поступають і зажадали:

1) щоби з м е н ш и т и максимальну ціну для робітників,

2) щоби присилувати до роботи на панських ґрунтах усіх селян, без огляду на те, чи роблять на своїх ґрунтах, чи ні. Ґрунта панські мусять бути оброблені і кождий селянин, навіть діти, що пасуть худобу, повинні бути примусово затягнені до тої роботи,

3) щоби для переведеня примусу дати дворам жандармську та військову асистенцію,

4) наказати властям, щоби безоглядно припинювали большевицьку агітацію і рішучо йшли па руку лиш дворам.

Кров бурилась в жилах українських делеґатів, коли слухали тих „скромних“ домагань панків, та як вони троблять на нас власти.

Знамениту відправу дав польським панам голова філії „Сільського Господаря“ о. Ілія Ч о р н о д о л я. У горячій промові представив він невідрадне положене укр. селянства, та його потреби і домаганя, а у відповідь на неоправдані закиди та кривдячі селян поступлятн поміщиків, зазначив:

1) що між українськими селянами повіта нема ані большевиків — ані большевицької агітації,

2) що відносини між двором а укр. селянством справді лихі і ворожі — але причиною сего не большевицька агітація, та й не селяни — але самі польські двори через те, що: а) старають ся використати селян до своїх кастових цілий і інтересів; б) уважаючи свої двори заборолами Польщі, вдносять ся ворожо до свідомого укр. селянства, старають ся його винародовити, спинюють поширенє просвіти і народної свідомости серед селян, нехтують права українського народа, обиджають його в найсвятійших народних та релігійних почуванях; в) кождий прояв народного чи релігійного житя укр. селянства пятнують перед властями, відповідно до „курсу“, яко „большевизм“ то яко москвофільство (з початком війни) то яко мазепинство (в часі московського наїзду),

3) що добрих відносин між селянством а двором не витворять ані жандарми ані військо, лише самі поміщики. Нехай перестануть ворожо відноситись до народного українського руху, нехай зрозуміють раз, що укр. селянин на своїй укр. землі не дасть себе винародовити, нехай зрозуміють, що і хлоп есть чоловіком та що і йому прислугують права свобідного горожанина, нехай пошанують його національні і релігійні почуваня, нехай не вихиснюють його, нехай виречуть ся змагань до пановання над українським хлопом і народом — а не будуть мати потреби нарікати на большевизм наших селян, бо його не було і тепер нема.

Вкінци іменем селянства запротестував о. Чорнодоля против пониженя максимальної ціни за роботу, проти всякого силуваня до роботи на панських ґрунтах, та проти уділюваня дворам військової асистенції.

Заскочені несподівано такою рішучою відповідю голови „Сільського Господаря“ — поспускали польські пани носи і мовчанкою ствердили безосновність своїх нарікань та кривдячих українське селянство домагань — а українських учасників делеґації утвердили у тім пересвідченю, що при теперішних відносинах у неподіленій Галичині пожите українського люду з польськими панами неможливе.

Що діеть ся на Холмщині.

До „Now-ої Reform-и“ (число 347) пишуть з Грубешова між иншим: „Виселенча рееміґрація виявляеть ся в поважнім числі 300 родин, які вернули в околиці Грубешова, головно до надбужанських сіл. Є се переважно у к р а ї н с ь к і (rusińskie) родини, переповні большевицькими струями. Приїзд свій в ті околиці заповіло кількох попів, серед них ославлений Дрозд з Городла; між поселеними тут ґаздами (читай: мазурськими зайдами!) а вертаючими приходить часто до непорозумінь на економічно-господарській основі, бо виселенці застають у своїх хатах нових ґаздів. Знаменне є, що українські родини вже тепер записують свої діти до місцевих шкіл на будучий рік.“

І в краківськім „Naprzod-і“ (число 175) поліібуємо передруки з люблинської преси, у яких бідькають ся, що „ніде хиба в Польщи (!) жите не пливе так неспокійно, як на Холмщині, де всї ждуть, що п р и н е с е з а в т р і ш н я д н и н а“. До сеї пори — сказано в одній дописи — Українці мало нас відвідують; час до часу появить ся якийсь жовнір у великій шапці та шараварах — с к о р о с ч и н я є т ь с я к о л о н ь о г о р у х по містечках — і він счезає з овиду.

Більше або менше здержані та все тривогою надихані голоси польської преси переконують нас мало не що днини, що рееміґраційний рух на Холмщині росте і що Поляки боять ся того руху. Поворот українських селян на свою прадідну землю є прецінь твердим запереченем „polskości“ Холмщини, а незбитим доказом, що се українська земля і Українці на ній ґаздами.

Коли більшість польської преси нотує лиш самі події і числа до повороту українського населеня на Холмщину, краківський „Czas“ (число 348) вже заздалеґідь обмірковує, як би тому рухови протидїлати. „Czas“ з резиґнацією годить ся на поворот селян. Боїть ся лиш повороту української інтеліґенції, що перше була на російській службі, а тепер в е д е у к р а ї н с ь к у а ґ і т а ц і ю серед вертаючих Холмщан. „Ціла ся ґрупа „неоукраїнців“ — вирокує станьчиківський орґан — ніколи і під ніякою умовою не може вертати в Польщу“.

З наведених голосів видно, який болісний вид для Поляків представляє поворотна филя українських виселенців, що вертають на свою землю, у свою хату...

А Поляки, мимо всего, не в силі її спинити...

Австрия і Україна.

Віденський „Neues Wiener Tagblatt“ приносить в 216 числі знамениту стату про відносини між Австрією і Україною під заголовком „Ми і Україна“.

Після автора статі у внутрішній політиці Австрії війшли в систему всякі провізорії. Сю систему провізорій пересаджено тепер також у внішну політику. Про сю провізоричну внішну політику свідчить много дивних подій. Гр. Буриан обняв міністеріяльну теку заграничних діл, а доси ще не обсаджене є місце спільного міністерства скарбу. Не знати, чи теку спільного міністерства скарбу резервує для себе ґр. Буриян, а себе самого уважає лиш за провізоричного міністра заграничних справ. Коли ґр. Буриян не є чимсь сталим, то чи веде він заграничну політику монархії на будучі десятки літ як сталу політику — чи як провізоричну, обчислену на короткий час. Про се ніхто не знає. Для монархії найважнійшим питанем заграничної політики є її відносини до України. Питане є, чи політика, яку веде ґр. Буриян супроти України є сталою чи провізоричною? Німеччина ратифікувала мир з Україною і признала її самостійною і независимою державою. Австрія не ратифікувала до сеї пори берестейського мира і, як доносять деякі польські круги, цілком не думає його ратифікувати, а мимо того сидить у Київі австрійський посол ґр. Форґач, а у Відни веде аґенди український посол. Як се розуміти?

Мир з Україною уважає ся хлібним миром. Чи має се означати, що Україна на віки вічні має годувати Австрію, чи мала її помочи своїм хлібом до нових жнив, а може навіть на час війни.

Чи ізза достарченя хліба конче треба було признавати Україні самостійність і независимість? Прецінь і Росія могла доставляти сей хліб. Щоби Україна на віки годувала Австрію, так годі думати. Знову ізза хвилевої вигоди не робить ся ніде світової політики на будучі віки. Нині ніхто не знає, чи ґр. Буриян серіозно думає уладнати сталі політичні відносини Австрії до независимої України, чи теперішний стан уважає лише провізоричним.

Росіяни уважають, що в берестейськім мирі Німечина хотіла просто поділити Росію між себе і Австрію. Німечина мала би забрати північні провінції, а Україна мала-би припасти Австрії. Як би так було — каже автор статі — то в Києві не сиділи би Німці та Австрійці Австрія не думає про прилученє України і не робить вона також нічого, щоби Україну зробити самостійною державою українського селянського народа. В такім случаю по приміру французької революції належалоби оставити за селянами землю, не кокетувати з польськими і російськими поміщиками. Каже ся, що від сих поміщиків лекше дістати збіже, чим від селян. Але кожда держава жиє для себе самої, а не для експорту. Впрочім після війни Австрія поробить певно всякі заходи, щоби не допустити з України хліба на свої ринки.

Про се постараютъ ся австрійські аґрарні круги. Так отже, щож думає ґр. Буриян з провізорією супроти України? Чи жде він аж ворожі сили осередних держав самі вирішать українську справу і відбудують знов давню Росію від Білого до Чорного моря. Чи така зновлена могуча Росія на сході монархії лежить в інтересі Австрії? Буриян мусить на се дати відповідь. Провізорії з Україною не дасть ся проволікати в нескінченість.

Політична гра Буряна зачинає вже непокоїти віденські круги. Йому ставить ся запити, на які він не може відповісти. Ґр. Бурян мусить заявити, чи він поважно думає про українську независиму державу, чи проволікає справу признаня независимости України. Ґр. Бурян мусить прецінь знати, що уневажненє берестейського договору і не переведенє його в житє є одною з найважнійших політичних цілий антанти. А цілі антанти, не є прецінь цілями Австрії.

З України.

Розділ російських державних довгів.

Домаганя України.

Київ, 12. серпня. (КБ). На засіданю фінансової і рахункової комісії предложила російська делеґація список державних російських довгів, які мають увійти в рахунок при їхньому розділі. Українська делеґація заявила, що на Україну припадає менш-більш одна пята державних довгів і цілого майна, відповідно до числа населеня України і українських уділів з дотеперішних державних доходів Росії і жадала також уділу в майні по тім боці української границі, тому, що непропорціонально більша часть російського майна находить ся в Великоросії. Часть припасів золота мусить бути независимо від сього відступлена Україні як еквівалент за переняте паперового гроша.

Ґр. Кірхбах у гетьмана.

Київ, 8. серпня. (Вольф). Начальний командант німецьких військ на Україні ґенерал Кірхбах відвідав гетьмана дня 6. серпня. Відвідини гетьмана у Кірхбаха, про які ми доносили перед двома днями, були його ревізитою.

Турецький конзуль в Київі.

Київ. (Вольф). Після урядових вістий з Царгороду іменовано турецьким ґенеральним конзулем у Київі Ферід бея. Він прибув сюди 10. серпня.

Нові воєнні тягарі — і селянство.

Міське населенє і пролетаріят схвильовані в послідних часах заміром правительства піднести ціну хліба з 70 сотиків на 1 кор. 56 сотиків у Відни і менше більше до сеї самої висоти також в цілій державі. Підвишку сю мало правительство проголосити рівночасно з оповісткою про виданє населеню повної пайки хліба. Узгляднюючи одиак збуренє і протест міського населеня, головно у Відни, правительство здержало ся в послідній хвилі від установленя нових, підвисшених максимальних цін на хліб. Ходять чутки, що справу сю хоче правительство переказати парляментови, який підчас осінної сесії має установити максимальні ціни на хліб.

Конечність підвишки цін на хліб мотивує правительство сим, що в послідним році підвисшено в державі максимальні ціни на збіже зі 44 корон на 55 корон, зглядно з ріжними додатками і боніфікаціями за один метричний сотнар платити-ме держава в цілій Австрії 80 до 100 корон, а в Галичині навіть до 160 кор. Держава платити мусить надто високі ціни за збіже з Румунії і України. При тім продукція і розпредїленє самого хліба а саме мливо, печенє і розділенє хліба буде сего року дорозше коштувати. Впрочім в послідним році централя для обороту збіжем поробила дефіцит, який мусїла держава покрити з державного скарбу. В кінци держава хоче при підвишці цін хліба стягнути податок для вирівнаня державного буджету. З загальної проєктованої державою підвишки цін на хліб сподієсь держава одержати 1 міліярд 100 міліонів кор.

Підвисшенє цін на хліб зводить ся кінець кінцем до видобутя гроший для держави і справою сею має заняти са парлямент. Виринають всякі проєкти для поладнаня сеї справи. Один проєкт є, щоби ціни на хліб полишити старі, а ріжницю між закупном і продукцією хліба а цінами на хліб перенести до воєнних видатків, як се зроблено в Німечині. Другий плян є, щоби ціну на хліб лишити старою, а ріжницю покрити через підвисшенє особисто-доходового податку. В сей спосіб перевалилоби ся тягар на богатші верстви. Третий плян, який підносить віденський „Arbeiter Zeitung“ є, щоби ціни на хліб вправді підвисшити, але щоби підвишку сю розпредїлити на всіх горожан держави рівномірно. В Австрії є 27 міліонів мешканців, з сего 10 міліонів продукують самі збіже і хліб, то значить вони не купують хліба, а 17 міліонів є приневолені купувати хліб. Сих власне 17 міліонів консументів малиби при підвишці цін на хліб заплатити цілих 1.100 міліонів корон, а 10 міліонів хліборобів нічого би не платило. Се уважає „Arbeiter Zeitung“ несправедливим і домагає ся, щоб також сї послїдні горожани причасні були в новім тягарі в сей спосіб, що від кождого змеленого кільоґрама збіжа малиби вони заплатити 36 сотиків. Сей податок малиби накладати староства при видаваню позволень на меленє.

Над селянами висить новий тягар. Вони мусїлиби доплачувати 36 сотиків до кождого кільоґрама хліба, який самі випродукували. Зі всіх сторін чути голоси, що селяни можуть платити, бо в їх руках накопичили ся грубі гроші зі спродажи рільничих продуктів і воєнних причинків.

Про се збогатїнє рільників говорить навіть наша інтелїґенція і міщанські круги. Селяни направду мають гроші і не є зовсім рідкостію, що у селянина знайде ся тисячка або дві корон, коли до війни гроший у него або зовсім не було або були мінімальні квоти. В сути річи однак наше селянство підчас війни збідніло.

Східна Галичина є зруйнована в наслїдок сего, що вона через три роки була тереном війни. Надто наше селянство віддало пропорціонально найбільше своїх робучих сил на фронт. В инших промислових краях є цілі маси мущин, звільнені від чинної воєнної служби і працюють дома по фабриках копальнях тощо. З инших неселянських верств виреклямовано від війни з ріжних причин богато мущин, які властиво малиби піти до війська. Селяни мусїли віддати много свого добра, коний, коров, возів на воєнні цїли і змушені є до всяких воєнних чинитьб, роботизни, підвод і т. и. Ціни на збіже вправді підвисшено, але підвишка ся не стоїть в ніякій пропорції до подешевіня гроша і до підвисшеня цін на инші артикули пр. скіри, матерій, нафти. До війни селянин за спроданий корець пшениці купив собі порядні чоботи. Тепер, щоби купити чоботи мусить продати він три до чотири кірці збіжа. Через усталенє хоч і підвисшених цін на рільничі продукти, а залишенє вільної торговлї на решту артикулів, держава штучно і насильно переносить народне богатство зі селянського населеня на промислове населенє. Коли між селянами случають ся одиниці, що мають тисячі, то між міським промисловим і купецьким населенем число міліонерів і міліярдерів зросло до небувалих розмірів. В порівнаню з сими міліонерами є наші селяни жебраками. В кінци треба узгляднити, що „селяни, рільники, хлїбороби“ — отже аґрарії не становлять одноцільности, але ділять ся на великих земських посідачів і малоземельних рільників. Підвишка цін на збіже не припадає рівномірно на всіх аґраріїв. В наслїдок заведеня примусу праці і установленя максимальних цін на робучі сили, держава зневолює малих рільників працювати для великих посідачів. При дешевости такого робітника користають з підвишки цін на збіже великі посідачі значно більше чим малі рільники. Надто в руках великих земських посідачів знаходять ся ліси і пасовиска. Ні на дерево, ні на випас не установлено ніяких максимальних цін і самі великі посідачі накладають такі ціни, які їм подобає ся. За випас одної штуки худоби платять селяни 500 до 600 корон за сезон, коли до війни платили селяни всего кілька або кільканайцять корон. При тім воєнні причинки, які дістає наше селянство, є далеко низші, чим воєнні причинки в західних краях Австрії і для других верств населеня.

Так отже наше селянство, хоч посідає гроші, які є обезцінені, підчас війни не розбогатїло, як се дехто думає, але збідніло в порівнаню до инших країв і верств населеня. Щоби виратуватись від сего збідніня требаби завести в Австрії або свобідну торговлю на всі предмети потрібні до житя, або визначити максимальні ціни, а що за сим іде, монополь на всі продукти так рільничі як і промислові і перевести в цілій державі рівномірний розділ воєнних причинків для всіх горожан. Але держава сего всего не може перевести ізза браку відповідного апарату. Впрочім до такої загальної санації не слїдно навіть доброї волї.

Тому при установленю нових цін на хліб Українська Парляментарна Репрезентація мусить доложити всіх зусиль, щоби на наше збідніле селянство не наложено нових тягарів, які понести мусять в першій мірі ті народи і верстви, що на війні придбали міліони і міліярди.

Не буде підвишки на ціну хлїба.

Відень, 12 серпня. З огляду на загальне схвильованє, правительство відступило від наміру підвисшити ціну на хліб. Ріжницю між видатками на закупно, продукцію і продажу хліба, а низькими цінами на хліб покриє державний скарб.

Адмінїстрація нашої часописї находить ся при улиці Сикстуській ч. 21.

„Заборoло“ осередних держав.

Урядова „Gazeta lwowska“ доносить з Варшави: З вірoдостойного жерела повідомляють, що бриґадір Галер дійсно прибув до Парижа. Він стоїть на чолі орґанізаційної акції польського війська на Сибірі, а виїхав до Франції з метою обговорити подрібний плян співділаня з коаліцією. Весь рух сеї орґанізації скуплений на Сибірі, де находить ся богато польських відділів без ніякої керми і не звязаних політично. Вони охоче піддають ся команді ґен. Галера і Жимірського, так що в недовзі польське військо на Сибірі перейде сто тисяч знаменито уоружених людий.

„Ostmarkverein“ проти австро-польської розвязки.

Сильний німецький союз пруських юнкерських кругів „Ostmarkverein“, який надає тон німецькій політиці на сході, видав в послїднім часї обіжник до своїх членів, в якім виступає рішучо проти австро-польської розвязки.

В сїм обіжнику говорять ся, що получене Польського королївства з Галичиною і злучене сего державного твору з Австрією було би осередком славянської операції, до якої прилучили би ся Чехи і полудневі Славяни. Австро-Угорщина стала би славянською державою під проводом Поляків. Її політичні змаганя звернені були би проти Німеччини. А не можна забувати, що ні один Поляк не зреаґнує з пруського забору. Унії з Австрією хочуть ужити Поляки як тарана для розбиття німецької сили. Через прилучене Польщі до Австрії скінчить ся оборона Німеччини на сході і пруський схід буде виданий на поталу Поляків, німецька національна держава буде знищена і корінь німецького державного істнованя був-би підтятий. До сего не можна допустити під ніякою умовою.

Всї неприятельські наступи відбиті.

Берлїн, 12. серпня. (Урядово). Межи Ізерою і Анкрою не удавались частинні наступи неприятеля. На північ від ріки Лї відбили ми сильний анґлїйський наступ. На бoевім фронті повів неприятель вчасним ранком сильні наступи по обох боках ріки Соми. Наступи сї відбито огнем і в рукопашнім бою. В борбі коло Ліон передер ся неприятель на схід від сеї місцевости, але ми відігнали його протинаступом назад у село. На полудневий захід від Шольн наступали ми і заняли місцевість Алі. По обох боках дороги Амієн-Роа відбили ми неприятельський наступ. Між ріками Авр і Оазою неприятель наступав аж до пізної ночи, однак без успіху і поніс при сїм тяжкі страти. Він держав свою артилєрію близько фронту сейчас за панцирними автомобілями і хотів передерти ся через наші становиська. Однак наша піхота і артилєрія розстріляла ворога перед нашими лініями.

В місяци липни зістрілили Німцї 518 неприятельських літаків і 36 бальонів на припоні.

Перед переворотом в Росії.

Відень, 12 серпня. Невтральні депеші доносять, що російське правительство є загрожене і в найблизших днях перенесе ся з Москви до Кронштату. Телеґрафічні зносини з Росією перервані, можна порозумітись хиба телеґрафом без дроту.

Острілюванє нім.-російської комісії.

Москва (Ткб.). — Під Оршою острілювано німецько-російську комісію для установленя демаркаційної лінії підчас її праці. — Стріляли вороги правительства совітів, з наміром виправадити його в трудности. На фронті Поворино—Царицин козаки знищили залізничий шлях на просторі двох верстов. Козаки обсадили стацію „Растовская“.

Венїцельос диктатором.

Берно (Ткб.). — Французький начальний вожд східних військ і начальник військової місії у Греції, піддали думку, щоб з причини частих бунтів очистити грецьке військо від всіх офіцирів, які йшли проти Венїцельоса. В тій цїли має візвати ся офіцирів всїх степенів і родів оружа, висказати свої політичні погляди письменно і повторити їх відтак під присягою в присутности підчиненої собі мужви. Кривоприсяга буде карана смертю. Крім сього всї офіцири і підофіцири резерви, які брали участь в противоєнних союзах резервістів, мають бути здеґрадовані на простих жовнірів.

НОВИНКИ.

— Частинне знесенє полоси „Ц“ в Галичині. Головна команда військ оповіщує письмом з дня 22. липня 1918 р., що внесення дотично передачі заряду в господарських справах в т. зв. полосі „Ц“ у східній Галичині зістали оконечно затверджені, супроти чого всї господарські справи, а з окрема ті, які відносять ся до рільничої продукції в сїй полосі а обіймають повіти: Броди, Золочів, Зборів, Збараж, Тернопіль, Скалат, Теребовля, Гусятин, Чортків, Борщів, Залїщики і Радехів перейшли на Намісництво і рільничі експозитури Намісництва. Робучі військові сили, воєнні полонені і всї технїчні урядженя, якими доси розпоряджало військо, зістали віддані до розпорядимости Намісництва.

— Бомби на улицях Варшави. В пятницю дня 9. с. м. на улицях Варшави мала місце стрілянина німецьких поліційних аґентів і робітників, які після донесень плянували заговір на житє одного з урядників німецької поліції. Урядник сей був відомий з замітних способностий в витровлюваню політичних провин (з німецької точки погляду). Тодї як втїкаючим робітникам заступили дорогу другі поліційні аґенти, хтось з терористів кинув бомбу, яка однак нікого не ранила, незабаром слїдував таксамо нешкідливий вибух другої бомби. Зловлено двох робітників. Слїдуючого дня вийшли на улиції міста сильні німецькі стежі, кожда в числі пятьох людий з остро набитими крісами.

— Потратили голови. „Oesterreich. Morgenztg“ пригадуючи розпорядженя минулих літ, які мали на цїли обезпеку людського житя на случай наступу ворожих літаків, — розпорядженя, сягаючі ще часів офензиви Димитрієва під Краків — пише:

„Сьогоднішні відвідини ворожих летунів були — ґенеральною пробою. Очевидно випала вона не так, як думано. Коли в розпорядженях була згадка, що на сиґнал алярмовий з вежі св. Стефана, кождий повинен безпроволочно пратати ся в брами каменицї або пивниції, то тепер, коли ворожі літаки явили ся над Віднем, про їх прибутє не повідомлював ніхто. Помимо прегарної погоди і неба без одної хмаринки, не віддав ся гарматний сиґнал, ані голоси дзвонів з веж. Вид ворога не занепокоїв а зацікавив публику і вона тисячами стояла, розглядаючи се видовище“.

Взагалі віденська преса на перегони робить замітки з подорожі летунів, сперечає ся про напрям вітру, деколи оправдує орґани безпеченства.

Підпис д'Анунчія фасцинує товпу і дає привід до леґенд, що він сам перелїтає над Віднем на коврі-самолетї, як Зиндбад з казки. Хтось злобний кидає серед видців запит: „Хто з рідних поетів схоче віддати д'Анунчьому візиту і відповість достойно на його памфлет — Гофмансталь чи Бар?

Судьба ласкава для Віденців після одної сензації Давид—Франке, подбала сейчас про другий предмет для розмов.

— Воздушний напад на Франкфурт. Дня 11-го сего місяця вечером появила ся над Франкфуртом фльотиля літаків і кинула на місто богато бомб. Театр опери запалив ся.

— Новий курс в Румунії. До Берліна доносять з Ясс, що там увязнено б. шефа румунської поліції Панаіцеску. Має бути відомим, що ще перед вибухом війни він приняв великі суми від коаліції, особливо від Росії і виконував свій уряд виключно в її інтересі. Довершено також домашньої ревізії у провідника лїберальної партії в Яссах, Мардеску, бувшого міністра рільництва і в клюбі лїбералів.

— Висла виступила з берегів. Краків живе під грозою близької повени. Висла виступила з берегів під самим Краковом, небезпека дуже велика. Власти відбули конференцію в справі обдуманя помічних середників на случай затопленя Кракова.

— Велитенські припаси полотна у Львові. Оноді в маґазині обуви при ул. Академічній ч. 5 найшла поліція кільканайцять скринь полотна в скількости 10 тисяч метрів. Полотно се, про якого походженє і місце достави не можна було довідати ся нічого певного, має бути відвезене до маґазинів краєвого Заведеня одежі. — Воно представляє вартість 300 тисяч корон.

— Заходи для виїзду цариці з Россії. „Osservatore Romano“ пише, що папа поробив заходи в справі увільнення був. цариці Олександри і її доньок та їх виїзду з Россії. Папа мав зобовязати ся, що на случай потреби займе ся справою удержаня за границею відповідно до становища був. цариці і її доньок.

— Русофільство Поляків. В Радомську вибрано на інспектора громадської управи Павла Віневича, бувшого помічника російського повітового начальника, звісного русофіла. Свій вибір завдячує Віневич стараням звісного члена межипартійного клюбу Фелікса Мілїнського. Вибір сей свідчить про тугу польського населення за царською, російською Росією.

— Тканина з целюльози. Досвід навчив, що одіж з паперу скоро нищить ся, впрочім звідки вже набрати сього паперу, коли його треба на міліони карт апровізаційних, книжки, друки, білизну і одіж? Тепер виробляють папір з целюльози, якої волокна є гладкі і тонкі, але так само як папір вона не видержує праня. Письмо німецьке „Konfection“, заявляє, що коли додати до целюльози бавовни, то її можна прясти дуже добре. Без сумніву, треба буде незабаром числити ся з конечністю носити целюльозові одяги, бо вовна стає вже рідкістю доступною лиш богатим.

ОПОВІСТКИ.

Середа дня 14-го серпня 1918.

Нині: 14-го серпня гр.-кат.: Пр. Ч. Х., римо-кат.: Евсевія ісп.

Завтра: 15-го серпня гр.-кат.: Пер. м. с. Ст., римо-кат.: Усп. Пр. Діви.

| Оповіщене. Загальні Збори „Господарсько-торговельної спілки „Нива“ стоваришеня зар. з обм. порукою в Бережанах відбудуть ся дня 19 серпня 1918 о год. 4 по пол. в льокали „Народного Дому“ з слідуючим порядком дневним:

1) Відчитане протоколу з послідних загальних зборів.
2) Звіт з діяльности за р. 1914, 1915, 1916 і 1917.
3) Внесене на уділене абсолюторії.
4) Реферат про орґанізацію і діяльність Спілки.
5) Вибір нової Надзірної Ради.
6) Вибір і затверджене Дирекції.
7) Внесеня.

Наколиб о год. 4 по пол. не зійшлось приписане статутом число членів, відбудуть ся ті самі збори з тим самим порядком дневним і в тім самім льокали о год. 5. по пол.

Дирекція.

| Допись зі Станиславова. В надходячім шкільним році отвирає Товариство „Українських Жінок“ жіночу бурсу, де може знайти приміщене 30 учениць всіх станисл. шкіл.

Услівя приняті слідуючі:

Місячна оплата 200 К, з чого часть мусить бути зложена в віктуалах після спису, який подасть Вдділ.

Учениці обовязані зложити при вписі 25 К річно на інвентар і 25 К піврічно на пране. Учениці мають мати власну постіль, біле, убраня, обув, ложку, вилки і ніж

Зголошеня треба слати на руки п. Ант. Кульчицької в Піднечарах, п. Тисьмениця. Устні поясненя дає п. Сабатова, ул. Липова, укр. ґімназія. 324 1—3

| Позір Калущина! Кружок аматорів з Калуша відограє на ціль „Сирітського Захисту в Калуши“ дня 19 серпня 1918 р. Івана Франка Украдене щасте. Початок точно о год. пів до 8 вечером. По представленю товариські забави. 325 1—3

| Запрошене! Дня 20 серпня 1918 о 10 год. перед полуднем відбудуть ся в Горлицях в сали повітової Ради загальні збори філії львівского товариства „Сільський Господар“ в Горлицях. На дневнім порядку:

1) Вітворене зборів і обяснене статутів.
2) Звіт досьогочасної господарської діяльности в сім повіті.
3) Реферат відпоручника Головної Ради „Сільського Господаря“.
4) Вибір предсїдателя і членів філіяльної Ради зі Львова.
5) Внесеня.

Вічливо просимо Вас повідомити про се всіх громадян в Вашім селї і заохотити їх, щоби прибули на сї збори разом з Вами як найчисленнійше.

За членів основателів:
Яворський Осип, о. Менцїнський Омелян.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

ОГОЛОШЕНЯ.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

У Львові:		В краю і державі:	За границею:	
На рік	44·— К.	56·— К.	На Україні	56 карб.
„ півроку	22·— „	28·—	В Німечині	56 мар.
„ чвертьроку	12·— „	15·— „	В инших державах	84 фр.
„ місяць	4·— „	5·— „		

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 1·50 К.; в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошеня за осібною умовою.

Видає і відвічає за ред. Др Силір Голубович. Друкарня Артура Гольдмана, Львів Сикстуська 19.